

STES MAJORS

Així arribava la Festa Major. Solia haver-hi aquells dies algun robatori de gallines "valgam Déu, pobre gent, els hi han robat tot, fins els pollastres de la Festa Major".

La Festa Major començava uns dies abans, quan la gent anava a can Mateu paleta a buscar galledes de calç, per emblanquir la cuina o el menjador, o les dues coses a la vegada. A cal sabater, en Pep "Xerric", s'hi apilaven els parells de sabates esperant ésser adobats. A can Llorà començaven a retirar el bocois que tenien a la plaça i el carreter a apilar el fustam que hi tenia escampat. A cal sastre i a les modistes s'hi feien les últimes emproves. Les dones palpaven les cuixes dels pollastres, dels ànecs, conills i oques i començaven a fer plans pel dinar de la Festa. L'oca amb peres, l'ànec amb naps, el pollastre amb bolets, el conill amb samfaina i per rostir una mica de cada cosa.

El dissabte, el mercat anterior a la festa, les dones tornaven de Girona amb esquivamosques nous, alguna paperina amb galetes, altres amb prunes, panses i pinyons per farcir el pollastre i altres coses que creien els farien quedar bé amb els convidats. Feien comentaris de quants serien a taula i dels matalassos que haurien d'estendre a terra per donar acolliment als forasters.

Ja es coneixien els programes de la festa. Solien ésser igual cada any, o semblants. Ofici, sardanes, balls de migdiada, de vetlla i de nit. Futbol amb el Salt, el Bonmatí, La Sellera o l'Anglès. Orquestres: L'As d'Anglès, els Verds de Mataró, la Pla-Pey, els Montgrins o la Girona.

El moment culminant d'aquells preparatius era l'arribada de l'envelat a l'era den Ferrermoll i dels "caballitos" d'en Jordi. La mainada hi queiem com un eixam de mosques, a veure com aixecaven la primera antena de l'envelat i com en Jordi penjava la primera parella de cavalls. Arribàvem a entrebancar-los i ens empaitaven a cops de corda. En Perich Peramat solia ajudar els enveladors i entre pipa i pipa hi feia passar algun paquet "d'escanyapits". Dia a dia allò anava prenent forma i quedava enllestit.

I arribava per fi el dia de la Festa. Arribaven els convidats. Marxaven sastres i modistes. Els músics no es feien esperar gaire.

La gent no es feia pregar gaire per anar a festa. Una cuixa de pollastre o un tip d'ànec o oca sols era assequible en molts cassos solament en aquestes diades i justificava una caminada sota el sol d'agost, encorbatat, ensabatat i enfaixat. Els desplaçaments eren difícils i la família no es veia gaire sovint. Això acabava d'ajudar-hi.

La salutació d'arribada era gairebé sempre la mateixa. Què tal, esteu bons? Esteu bó pare? Esteu bona tia? Adéusiau, estigueu bons! En aquesta preocupació per estar bó, s'hi entrellitula gran preocupació amb que vivia aquella gent, la por de caure malalt, de gamar-se en aquells temps sense Seguretat Social, temps d'entretor, sense feina fixa. Es compren l'existència de la Germandat de Sant Esteve.

Els músics feien la "passada" pel poble i seguidament començava l'Ofici. Es cantaven els goigs a Sant Llorenç. S'hi passava calor i es notava una oloreta de cànfora. Hi havia molts gècs i calces tretes del fons de la calaixera.

Després, la sardana del migdia o del concert, el vermut amb olives i cap a casa a dinar.

La mestressa, no cal dir-ho, havia destapat totes les essències culinàries; les picades, els sofregits, les salses, i demés coses que la fessin quedar bé amb els convidats. S'havia tirat la casa per la finestra. Es menjava a cullarada plena, es discutien coses de la família, dels conreus, del blat, i del moresc. Es feien alabances dels guisats i... "quan vingueu per la nostra festa us farem menjar cabrit amb prunes. Ja veureu com vos agrada-rà! Es feien projectes per a la pròxima a celebrar a casa dels convidats.

Després de la sobretaula, allargada es donava un tomb pel camp de futbol i a l'envelat. El jovent al ball de migdiada i suava la cansalada però aguantava, amb trajo, sabates i corbata, i així seguia la festa. Ball de vetlla, sardanes, a la nit hi havia ball de ram i es subhastava la "toia". Els "caballitos", la virolla, el de les neules, el dels gelats, cacaus i avellanes, parades amb pilotes plenes de serradures que es lligaven a la mà amb un fil de goma, unes granotes de llauna... tot a cinc i deu cèntims.

A les llotges s'hi paia l'oca amb peres, hi havia expectació per veure on cauria la "toia" i a qui es regalava un ball de ram. Es murmurava d'alguna parella que ballava molt acostada, d'alguna hereu que no feia gaire bondat, d'alguna escot una mica atrevit i fins d'alguna desvergonyida que havia tingut l'atreviment d'anar al ball sense mitjes. En fi, lo de sempre. Les velles s'hi adormien i les parelles ho aprofitaven per donar-se la maneta o fer peuet.

I així anava la festa. Fins que, com tot, s'acabava. Tot desapareixia, envelat, músics, parades, convidats i el poble tornava a la calma de sempre.

Tornava a posar atenció a les coses de cada dia.

A mi en aquell temps, no em desvetllava un voleiar de faldilles. Pot ser que tú en aquell envelat i miressis per primera vegada els ulls que t'han acompanyat tota la vida. Pot ser que hi sentissis el desengany del rebuig, pot ser que hi estrenyessis una mà volguda, que et sentissis a prop d'un persona estimada. Recordar és tornar a viure... Pot ser que en un racó de la calaixera hi guardis encara la toia d'un ball de ram. Agafa el teu bagul de records... destapa'ls. Amb ells et deixo ..

Sols em resta desitjar-vos una bona Festa Major. Fins l'any que vé, si Déu vol!

ESTIGUEU BONS

